

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K NÁVRHU ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ ZÁKON Č. 201/2012 SB., O OCHRANĚ OVZDUŠÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Č. J.: SEČR/2026/27

Kontaktní osoba: Jan Šebesta, jan.sebesta@svazenergetiky.cz

22. května 2026

Svaz energetiky České republiky (SEČR) požaduje zohlednění přechodných ustanovení evropské směrnice IED 2.0, aby nové požadavky na měření emisí nebyly zavedeny okamžitě bez času na adaptaci. Dále požaduje potvrzení dohody ke zrušení online přenosu dat z kontinuálního měření emisí.

SEČR dále mj. navrhuje zavedení nízkemisních zón pro spalovací zdroje a zákaz uvádění kotlů na pevná fosilní paliva do 300 kW na trh od roku 2027. Současně požaduje výjimky z kompenzačních opatření pro zdroje spalující zemní plyn. V oblasti pohonných hmot SEČR podporuje mj. vyšší flexibilitu při plnění povinností pro obnovitelná paliva a biopaliva, omezení tzv. biovýjimky pro státní hmotné rezervy a opětovné zavedení povinného přimíchávání biosložek do benzínu a nafty.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. **K materiálu obecně – IED**

Požadujeme do návrhu novely zákona zohlednit přechodná ustanovení ze směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích (v platném znění, tzv. IED 2.0) týkající se aplikace čl. 15a IED 2.0 Posouzení souladu. Evropská komise by měla vydat do 1. 9. 2026 prováděcí akt upravující postup při validacích naměřených hodnot v rámci kontinuálního měření emisí.

Dle přechodných ustanovení IED 2.0 (ve Směrnici 2024/1785 čl. 3 Přechodná ustanovení) by měl být upravený postup aplikován až při tzv. „podstatné změně“ zařízení, do 4 let od vydání Závěrů o BAT pro hlavní činnost anebo od 1. 9. 2036, podle toho, co nastane dříve.

Bez těchto přechodných ustanovení bude prováděcí akt platit ihned bez možnosti pro daná zařízení se požadavkům přizpůsobit, což je z našeho pohledu neakceptovatelné.

Tato připomínka je zásadní.

2. **K materiálu obecně – polutanty v sektorech lokálního vytápění a dopravy**

Novela zákona dle našeho názoru vůbec nepostihuje klíčové zdroje emisí nejproblematictějších polutantů, zejména prachových částic a NO_x v sektorech lokálního vytápění domácností a dopravy. Požadujeme do dokumentu doplnit nástroje umožňující reálné snížení emisí z těchto sektorů – viz návrh na zavedení nízkemisních zón pro spalovací stacionární zdroje a zákaz uvádění na trh kotlů na spalování pevných fosilních paliv do 300 kW.

Tato připomínka je zásadní.

3. K materiálu obecně – kontinuální měření emisí

Požadujeme potvrzení dohody s MŽP ze dne 2. 4. 2026, že se ze zákona zcela vypustí požadavek na online přenos dat z kontinuálního měření emisí (který měl platit od 1. 1. 2028).

Odůvodnění:

Povinnost předávat výsledky kontinuálního měření emisí orgánům státní správy není vyžadována evropskou legislativou a dodnes ji v určité formě zavedlo naprosté minimum členských států (dle analýzy MŽP jde o Chorvatsko a Španělsko).

Požadavek na kontinuální ohlašování výsledků kontinuálního měření emisí včetně informace o provozním stavu a hodnot stavových a vztažných veličin v reálném čase je velmi obtížně technicky splnitelný a znamenal by nemalé ekonomické dopady na české firmy. Bez jasného bezpečnostního rámce nelze tuto povinnost plošně zavést tak, aby byla v souladu s požadavky kybernetické bezpečnosti a současně v praxi vymahatelná.

Současně je nutné zdůraznit, že zajištění infrastruktury a provozu systému na straně státní správy představuje velmi vysokou technickou i organizační náročnost.

Celkové náklady na zavedení lze odhadovat ve vyšších desítkách milionů Kč či v nižších stovkách milionů Kč, tyto dodatečné náklady budou následně promítnuty do ceny produkované energie – elektřiny a tepla a pohonných hmot, a tedy přeneseny na domácnosti, průmysl a služby.

Na základě dohody je třeba vypustit povinnosti mj. z § 6 odst. 5 a § 17 odst. 3 písm. h). Následně je třeba upravit i prováděcí právní předpis (vyhlášku č. 415/2012 Sb.).

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

4. K § 11 a 12 – Zohlednění čl. 18 ve stanoviscích

Požadujeme doplnit novelu tak, že případné prodloužení lhůty k plnění imisních limitů podle čl. 18 bude též zohledněno při rozhodování orgánů ochrany ovzduší podle § 11 a § 12 zákona.

Odůvodnění:

Podle čl. 18 může ČR nejpozději do konce roku 2029 podat k Evropské komisi žádost o prodloužení lhůty pro dosažení některých imisních limitů, a to za předpokladu že (MŽP) vydá program zlepšování kvality ovzduší, v němž budou uvedeny kroky, které povedou k plnění stanovených (přísnějších) limitů. Transpozice čl. 18 směrnice, který toto umožňuje, je navržena v přechodném ustanovení. Toto přechodné ustanovení však řeší pouze vztah mezi ČR a Komisí. Nikterak není zohledněno, že toto prodloužení zároveň bude mít dopad do povolovacích procesů, v nichž orgány ochrany ovzduší z imisních limitů vychází (zejm. § 11 odst. 4 a § 12 odst. 1). I když tedy ČR požádá o delší čas na plnění limitů, při povolovací činnosti už bude od roku 2030 vyžadovat limity přísnější. Toto dle našeho názoru ze směrnice přímo nevyplývá a měla by být výslovně zohledněna možnost případného prodloužení aplikace stávajících limitů.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 11 odst. 4 vydávání souhlasného závazného stanoviska

Požadujeme do § 11 odst. 4 doplnit kvantifikovatelný parametr pro vyjádření zanedbatelného/nezanedbatelného vlivu zdroje na úroveň znečištění:

„§ 11 odst. 4 Pokud by provozem stacionárního zdroje označeného ve sloupci B v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo vlivem umístění pozemní komunikace nebo parkoviště podle odstavce 2 písm. d) došlo v oblasti jejich vlivu na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů uvedeného v bodu 1 v příloze č. 1 k tomuto zákonu s dobou průměrování 1 kalendářní rok nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, lze vydat souhlasné závazné stanovisko podle odstavce 2 písm. b) nebo d) pouze při současném uplatnění opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění pro danou znečišťující látku (dále jen „kompenzační opatření“). Souhlasné závazné stanovisko podle odstavce 2 písm. b) nebo d) lze v odůvodněných případech vydat i bez uplatnění kompenzačních opatření, je-li zřejmé, že provoz stacionárního zdroje, pozemní komunikace nebo parkoviště by měly pouze zanedbatelný vliv na úroveň znečištění pro danou znečišťující látku. **Za zanedbatelný vliv podle věty druhé se nepovažuje navýšení úrovně znečištění o více než 1 % hodnoty imisního limitu stanoveného pro danou znečišťující látku s dobou průměrování 1 kalendářní rok.**“.

Odůvodnění:

Navržené doplnění reaguje na skutečnost, že platná právní úprava sice umožňuje vydat souhlasné závazné stanovisko bez uplatnění kompenzačních opatření v případě pouze zanedbatelného vlivu záměru na úroveň znečištění, avšak pojem „zanedbatelný vliv“ nijak kvantitativně nevymezuje. V praxi tak může docházet k rozdílnému výkladu tohoto pojmu a k nejednotnému postupu správních orgánů.

Stanovení hranice 1 % imisního limitu pro znečišťující látku s dobou průměrování 1 kalendářní rok zavádí jasné, ověřitelné a předvídatelné kritérium pro posouzení, kdy již vliv záměru nelze považovat za zanedbatelný. Úprava tím posiluje právní jistotu žadatelů i správních orgánů, přispívá ke sjednocení rozhodovací praxe a zajišťuje transparentnější uplatňování kompenzačních opatření v územích se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Tato připomínka je zásadní.

6. K § 11 odst. 4 vydání závazného stanoviska

Požadujeme doplnit nově navrhované znění „uvedeného v bodu 1 v příloze“, které nahrazuje původní slova „s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy“ následovně: „**uvedeného v bodu 1 v příloze s dobou průměrování 1 kalendářní rok**“.

Odůvodnění:

Stávající právní úprava vyžaduje uplatnění kompenzačních opatření pouze v případě imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok. Nově navrhovaný stav představuje uplatnění kompenzačních opatření i v případě imisních limitů s dobou průměrování 24h a 1h. V případě imisních limitů s kratší dobou průměrování je však umožněn určitý počet jejich překročení v rámci kalendářního roku. Není tedy zřejmé, jak by v případě uplatňování kompenzačních opatření bylo jejich překročení posuzováno. Dále je třeba uvést, že např. pro vypočtené hodinové imisní koncentrace v rámci rozptylového modelu platí, že se tyto koncentrace mohou vyskytovat pouze několik málo hodin za rok a jejich výskyt je navíc podmíněn celou řadou vstupních parametrů (maximální možné emise zdroje v souběhu s nejméně příznivými rozptylovými podmínkami a příslušným směrem větru). Taková kombinace hodnot se objeví pouze výjimečně a k výskytu

maximálních hodinových koncentrací tak může docházet pouze několik málo hodin za rok. Z těchto důvodů je vhodné zachování současné praxe pro uplatňování kompenzačních opatření ve vztahu k imisním limitům s dobou průměrování 1 kalendářní rok, které poskytují dostatečné a srozumitelné informace o stavu kvality ovzduší v posuzovaném území.

Tato připomínka je zásadní.

7. K novému § 14i – Návrh na zavedení nízkoemisních zón pro spalovací stacionární zdroje

Požadujeme za § 14h vložit nový § 14i následujícího znění:

„§ 14i

Nízkoemisní zóny pro spalovací stacionární zdroje

(1) Rada obce může za účelem zlepšení kvality ovzduší stanovit na svém území nebo jeho části požívající zvláštní ochrany nařízením obce zónu se zákazem zřizování spalovacích stacionárních zdrojů (dále jen „nízkoemisní zóna pro spalovací stacionární zdroje“).

(2) Podmínkou stanovení nízkoemisní zóny pro spalovací stacionární zdroje podle odstavce 1 je, aby v daném území bylo možné zajistit vytápění a ohřev teplé vody využitím tepla z jiných než spalovacích stacionárních zdrojů.

(3) Územím požívající zvláštní ochrany se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) území požívající statut lázeňského místa,
- b) území prohlášené památkovou rezervací nebo zónou nebo
- c) vymezené v územním plánu obce jako plocha bydlení.

(4) V nařízení obce se stanoví území obce, na kterém je stanovena nízkoemisní zóna pro spalovací stacionární zdroje. Účinnost nařízení obce lze stanovit nejdříve 12 měsíců ode dne jeho vyhlášení. Obec informuje ministerstvo o přijetí nařízení obce podle odstavce 1 nejpozději do jednoho měsíce ode dne jeho vyhlášení.“

Odůvodnění:

Současná právní úprava obcím prakticky neumožňuje na jejich území regulovat zřizování nových stacionárních spalovacích zdrojů, což je zásadní problém zejména pro lázeňská města, ale také pro historická centra měst, kam jezdí turisté za rekreací a nepřejí si být obtěžováni kouřem ze stacionárních spalovacích zdrojů a pochopitelně také v obytných zónách. V některých případech tak dochází ke zhoršování kvality ovzduší, zatímco by bylo možné využít zdroje tepla, které nejsou stacionárními spalovacími zdroji jako například připojení na soustavu zásobování tepelnou energií, tepelná čerpadla apod.

Navrhovaná úprava umožní obcím na území požívajícím zvláštní ochrany, kterými jsou území požívající statut lázeňského místa, území prohlášené památkovou rezervací nebo zónou nebo vymezené v územním plánu obce jako plocha bydlení zakázat zřizování stacionárních spalovacích zdrojů. Důsledkem přijetí navrhované úpravy budou jasně vymezená pravidla pro vlastníky staveb ohledně způsobu vytápění objektů a postupné zlepšování kvality ovzduší.

Tato připomínka je zásadní.

8. K § 15 Poplatek za znečišťování a Příloha č. 9 Sazby poplatků za znečišťování a koeficienty úrovně emisí

Požadujeme vypustit celý paragraf § 15 a Přílohu č. 9:

„§15

Poplatek za znečišťování

— (1) Poplatníkem poplatku za znečišťování je provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

— (2) Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1.

— (3) Od poplatku za znečišťování se osvobozují znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji v provozovně, u které celková výše poplatků za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

— (4) Základem poplatku za znečišťování je množství emisí ze stacionárního zdroje nebo zdrojů v tunách.

— (5) Poplatek za znečišťování se vypočte jako součin základu poplatku, sazby a koeficientu úrovně emisí uvedeného v příloze č. 9 bodu 2 k tomuto zákonu, stanoveného podle nejvyšší dosažené denní průměrné hodnoty koncentrace dané znečišťující látky v celém poplatkovém období, zjištěné na základě kontinuálního měření emisí. Po sečtení poplatků za jednotlivé znečišťující látky za všechny stacionární zdroje v rámci provozovny⁴⁾ se celková částka zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru. Sazby uvedené v příloze č. 9 bodu 1 k tomuto zákonu pro rok 2025 a dále se k počátku poplatkového období zvyšují o procentuální nárůst spotřebitelských cen za domácnosti celkem, pokud dojde k nárůstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem, zjištěného z údajů Českého statistického úřadu za období od posledního zvýšení o více než 5 %, a zaokrouhuje se na celé koruny nahoru; dojde-li k tomuto zvýšení sazeb, ministerstvo vyhlásí aktuální výši sazeb ve Věstníku Ministerstva životního prostředí do 31. ledna poplatkového období.

— (6) Poplatek za znečišťování se u znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem stanoví, ale nepředepíše, a výsledek stanovení se poplatníkovi neoznamuje, jestliže o to poplatník nepožádá, pokud

a) je na tomto stacionárním zdroji provedena rekonstrukce nebo modernizace, v jejímž důsledku dosahuje v celém poplatkovém období nižších ročních emisí tuhých znečišťujících látek nejméně o 30 %, oxidů síry vyjádřených jako oxid siřičitý nejméně o 55 %, oxidů dusíku vyjádřených jako oxid dusičitý nejméně o 55 % nebo těžkých organických látek nejméně o 30 % ve srovnání s rokem 2010 nebo prvním kalendářním rokem, kdy byl stacionární zdroj provozován po celý rok, nebyl-li v roce 2010 provozován nebo nebyl-li provozován po celý rok 2010, nebo

b) stacionární zdroj dosahuje podle údajů z kontinuálního měření emisí v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50 % hodnoty specifického emisního limitu.

— Splnění podmínky uvedené v písmenu b) se prokazuje prostřednictvím denních průměrných hodnot koncentrací dané znečišťující látky, zjištěných postupem stanoveným prováděcím právním předpisem.

— (7) Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

— (8) Poplatník je povinen do 31. března roku následujícího po skončení poplatkového období podat krajskému úřadu řádné poplatkové přiznání prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí. Řádné poplatkové přiznání není povinen podat poplatník, u něhož celková výše poplatků za provozovnu za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč bez využití koeficientů úrovně emisí uvedených v příloze č. 9 bodu 2 k tomuto zákonu nebo před uplatněním postupu podle odstavce 6. Formát a strukturu řádného a dodatečného poplatkového přiznání stanoví ministerstvo vyhláškou.

— (9) Krajský úřad vydá platební výměr do 4 měsíců od uplynutí lhůty podle odstavce 8 věty první. Poplatek za znečišťování ovzduší je splatný do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

— (10) Pokud výše stanoveného poplatku za skončené poplatkové období přesahuje částku 1 000 000 Kč, je poplatník povinen platit měsíční zálohy pro poplatkové období bezprostředně následující po kalendářním roce, ve kterém měl povinnost podat poplatkové přiznání za skončené poplatkové období, a to ve výši jedné dvanáctiny stanoveného poplatku. Poplatník je povinen zaplatit měsíční zálohu do dvacátého pátého dne kalendářního měsíce, ke kterému se vztahuje.

— (11) Dojde-li k uvedení stacionárního zdroje do provozu a je zřejmé, že poplatek za znečišťování ovzduší vztahující se k tomuto zdroji přesáhne v bezprostředně následujícím poplatkovém období částku 1 000 000 Kč, rozhodne krajský úřad o stanovení záloh pro dvě poplatková období bezprostředně následující po roce uvedení stacionárního zdroje do provozu; přitom vychází ze jmenovitého tepelného příkonu nebo z projektované kapacity tohoto zdroje.

— (12) Krajský úřad zašle stejnopis platebního výměru do 7 dní od jeho doručení příslušnému celnímu úřadu.

— (13) Správu poplatku za znečišťování ovzduší vykonávají krajské úřady místně příslušné podle umístění jednotlivých stacionárních zdrojů. Správu placení tohoto poplatku vykonávají příslušné celní úřady.

— (14) Výnos z poplatků za znečišťování je z 50 % příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky, z 25 % příjmem kraje, na jehož území se stacionární zdroj nachází, a z 25 % příjmem státního rozpočtu, kapitoly Ministerstva životního prostředí. Výnos z poplatků za znečišťování, který je příjmem kraje, může být použit jen na financování opatření v oblasti ochrany životního prostředí.

...

Příloha č. 9 k zákonu č. 201/2012 Sb.

Sazby poplatků za znečišťování a koeficienty úrovně emisí

1. Znečišťující látky, které podléhají zpoplatnění a sazby poplatků za znečišťování v jednotlivých letech (v Kč/t)

	2019	2020	2021 až 2024	2025 a dále
TZL	10500	12600	14700	19500
SO₂	3500	4200	4900	6500
NO_x	2800	3300	3900	5200
VOG	7000	8400	9800	13000

2. Koeficienty úrovně emisí vztahené k dosahovanému procentu specifického emisního limitu

<50 %	50-60 %	>60-70 %	>70-80 %	>80-90 %	>90 %
0	0,2	0,4	0,6	0,8	1

“.

Odůvodnění:

Navrhujeme vypustit Poplatky za znečišťování jako obsoletní institut. Poplatky již v současné době dle odhadů rozpočtu SFŽP budou představovat celkový objem cca 100 mil. Kč ročně. Při uvažování související administrativy se jedná již o zcela nefunkční a nadbytečný institut. Poplatky znamenají dodatečné náklady pro znečišťující zdroje, a to v rámci probíhající energetické krize, kdy je třeba prostředky směřovat právě do potřebné transformace k nízkouhlíkové energetice v souladu s požadavky EU legislativy. Tyto náklady jsou promítnuty do ceny produkce, a tedy do cen elektřiny a tepla pro odběratele tepláren (nízkopříjmové domácnosti, služby, nemocnice atd.). Zároveň je třeba poznamenat, že tyto poplatky jsou z logiky věci pouze dodatečnou daní z provozování stacionárních zdrojů, protože tyto zdroje samozřejmě musí plnit požadavky dané platnou legislativou ochrany ovzduší (zejména emisní limity a stropy) a jako takové by měly být poplatky zrušeny. Inflační doložka dále zvyšuje tyto dodatečné náklady pro provozovatele stacionárních zařízení. Navázání na index spotřebitelských cen za domácnosti je navíc zcela nevhodné v případě průmyslových zařízení. Tyto poplatky také porušují princip „znečišťovatel platí“, protože se vztahují pouze na stacionární zdroje, u kterých celková výše poplatků za poplatkové období činí nejméně 50 000 Kč. Zdroje s nižší celkovou výší poplatků jsou od poplatku zcela osvobozeny, což dodatečně deformuje konkurenční prostředí na trhu s teplem.

Tato připomínka je zásadní.

9. **K § 16 Zákaz stacionárních zdrojů do 300 kW spalujících pevná fosilní paliva**

Požadujeme upravit § 16 odst. 2 následovně:

„(2) Na trh v České republice lze uvést pouze spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který splňuje emisní požadavky pro tento stacionární zdroj podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁵²⁾, pokud jsou stanoveny, **a od 1. 1. 2027 pouze spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který není určen ke spalování pevných fosilních paliv nebo ke kombinovanému spalování pevných fosilních paliv s jiným palivem.** Splnění této povinnosti je osoba uvádějící na trh v České republice spalovací stacionární zdroj o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším povinna prokázat certifikátem podle jiného právního předpisu¹²⁾.“.

Odůvodnění:

Požadujeme do návrhu novely zákona doplnit od 1.1. 2027 zákaz uvádění na trh kotlů do 300 kW na pevná fosilní paliva a kombinované kotle na pevná fosilní paliva, tak jak bylo navrženo v novele zákona o ochraně ovzduší z května 2023. Tyto zdroje jsou klíčovými emitenty nejproblematictějších emisí prachu. Bez eliminace těchto zdrojů nelze splnit požadavky transpozice směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší. Viz citace ze zprávy ČHMÚ za rok 2024: „U zdravotně nejvíce rizikových emisí suspendovaných částic velikostních frakcí PM10 a PM2,5 je zcela převažujícím zdrojem vytápění domácností (spalování paliv v domácnostech), které se v roce 2023 podílelo 63,7 % na emisích PM10 a 81,3 % na emisích PM2,5.“.

Tato připomínka je zásadní.

10. K § 19f odst. 5 a § 20 odst. 5 – Minimální množství pokročilých biopaliv a obnovitelných paliv nebiologického původu

Požadujeme navýšit limit pro převedení do následujícího kalendářního roku na 0,4 %:

§ 19f odst. 5:

„(5) V případě, že dodavatel vybraných pohonných hmot překročí v kalendářním roce povinné minimální množství pokročilých biopaliv a obnovitelných paliv nebiologického původu stanovené v odstavci 1, může toto nadměrné množství převést do plnění povinnosti podle odstavce 1 v následujícím kalendářním roce. Množství pokročilých biopaliv a obnovitelných paliv nebiologického původu převáděné do následujícího kalendářního roku může činit nejvýše ~~0,2~~ **0,4** % z celkového množství jím dodaných vybraných pohonných hmot v uplynulém kalendářním roce.“

§ 20 odst. 5:

„(5) V případě, že dodavatel vybraných pohonných hmot překročí v kalendářním roce povinné snížení emisí skleníkových plynů stanovené v odstavci 1, může toto nadměrné snížení emisí skleníkových plynů převést do plnění povinnosti podle odstavce 1 v následujícím kalendářním roce. Nadměrné snížení emisí skleníkových plynů převáděné do následujícího kalendářního roku může činit nejvýše ~~0,2~~ **0,4** % z celkového dosaženého snížení emisí skleníkových plynů v uplynulém kalendářním roce.“

Odůvodnění:

Navýšení limitu by zajistilo dodavatelům vybraných pohonných hmot větší flexibilitu, a to zejména s ohledem na výrobu a utilizaci RFNBOs, jejichž produkce je extrémně závislá na faktorech, které výrobce nemůže nijak ovlivnit (typicky oblačnost či povětrnostní podmínky). Dle historických dat by výroba RFNBOs na stejném zařízení oscilovala mezi roky 2016-2020 o 19 %.

Navržená úprava by omezila rizika spojená s nepředvídatelností výroby a projevila by se pozitivně na jednotkové ceně výroby RFNBOs.

Obdobnému problému čelí i výroba pokročilých biopaliv (např. odpadní dřevní štěpky, která je závislá na objemu těžby dřeva).

Tato připomínka je zásadní.

11. K § 19f odst. 3, § 20 odst. 2 a § 20c odst. 2 – tzv. biovýjimka

Požadujeme zrušit či zásadně omezit (viz odůvodnění) tzv. biovýjimku zakotvenou v § 19f odst. 3, § 20 odst. 2 a § 20c odst. 2.

Odůvodnění:

Omezení může spočívat např. následujícím způsobem: „Do povinného minimálního množství podle odstavce 1 se nezapočítávají státní hmotné rezervy¹⁶⁾ ~~uváděné do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky při jejich obměně určené pro Armádu České republiky, zahraniční jednotky Severoatlantické aliance, bezpečnostní sbory a další složky integrovaného záchranného systému uváděných do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky.~~“.

Pro účely SHR jsou skladovány zásoby ropy a ropných produktů (pohonných hmot) na 90 dní, tj. cca 25 % roční spotřeby ČR, přičemž zásoby v SHR se každoročně obměňují. Při této obměně dochází k uvolňování zásob do volného daňového oběhu. Tato obměna je přitom mnohem větší, než je nezbytné pouze z hlediska požadavků souvisejících s udržováním kvality produktu. To vede k zásadním důsledkům:

(1) Narušení trhu s PHM, (2) negativní vlivy na životní prostředí a (3) rozpor s evropským právem.

K narušení trhu s PHM dochází tím, že tzv. biovýjimka je využívána komerčním subjektem, který je rozhodnutím orgánu státní správy prakticky výlučným „ochraňovatelem“ SHR v podobě motorové nafty a motorových benzinů. Tento komerční subjekt PHM vykázáné jako obměnu SHR prodává svým komerčním B2B nebo B2C zákazníkům, tj. vybraným velkoobchodním zákazníkům a běžným spotřebitelům na svých čerpacích stanicích. Toto vede na jeho straně k finančním benefitům oproti jiným dodavatelům PHM, jelikož plnění emisní povinnosti představuje zvýšené náklady – tj. PHM bez plnění emisní povinnosti znamená nižší náklady. Dále tento stav představuje i nefinanční konkurenční výhodu, jelikož mnozí zákazníci jsou velmi citliví na biosložky, a proto požadují PHM bez přidaných biopaliv a preferují proto čerpací stanice právě tohoto komerčního subjektu, resp. čerpací stanice, které prodávají paliva, které pochází ze SHR dodané prostřednictvím tohoto komerčního subjektu.

Biovýjimka má také negativní dopady na životní prostředí, jelikož v jejím důsledku nedochází ke snížení emisí skleníkových plynů v maximálním možném a proveditelném rozsahu. Podle sdělení Celního úřadu bylo při obměně SHR dodáno na trh např. jen v roce 2022 cca 607,5 milionu litrů motorových benzinů a motorové nafty bez splnění emisní povinnosti (cca 8 % roční spotřeby v ČR). To je více než 120 000 tun emisí skleníkových plynů v důsledku přílišné šíře uvedené výjimky.

Právní úpravu biovýjimky též považujeme za rozpornou s evropským právem. Emisní povinnost je transpozicí směrnice 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (RED III). RED III nepředpokládá výjimku v takovém rozsahu, v jakém je nyní zakotvena. Toto představuje významné nebezpečí pro Českou republiku v podobě možného postihu ze strany Evropské komise pro nedovolenou podporu a porušení smlouvy o fungování EU.

Tato připomínka je zásadní.

12. K části čtvrté – povinnosti osob a kritéria udržitelnosti biopaliv

Požadujeme doplnit povinnost:

„Dodavatel motorového benzínu nebo motorové nafty je povinen zajistit, aby v těchto pohonných hmotách, které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a jsou dodávány na daňové území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok, bylo obsaženo i minimální množství biopaliva podle jiného právního předpisu upravujícího pohonné hmoty¹⁵⁾

a) ve výši 8,8 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,

b) ve výši 6,0 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty.

Odůvodnění:

Znovuzakotvení povinného přimíchávání biopaliv přinese četné ekonomické, praktické a environmentální přínosy a též přispěje ke snížení závislosti na fosilní ropě a dovozu. Jasně stanovený podíl biosložek přinese stabilní prostředí pro rafinerie, distributory i zemědělské producenty. Tato úprava též přispěje k podpoře dlouhodobých investic do výroby biopaliv (FAME, bioetanolu a HVO).

Zavedení standardu E10 motorového benzínu může snížit emise skleníkových plynů z benzínu přibližně o 5 až 7 % oproti standardu E5. Zachování přibližně šestiprocentního podílu FAME v motorové naftě pak přináší další snížení emisní intenzity na úrovni přibližně 3 až 4 % na každý litr paliva. Zavedení tohoto standardu tedy umožňuje relativně jednoduchým způsobem snížit emisní intenzitu benzínu, resp. motorové nafty, bez nutnosti zásadních technologických změn v oblasti infrastruktury nebo vozového parku.

Zakotvení této povinnosti zejména představuje rychlý, levný a realistický způsob, jak snížit emise dopravy v ČR. Jedná se přitom o okamžité snížení emisí u milionů existujících vozidel.

Jednotná pravidla pro přimíchávání biopaliv pro všechny dodavatele by současně přispěla k vytvoření vyrovnanějších konkurenčních podmínek na trhu s pohonnými hmotami. V současném systému mohou být emisní cíle v některých případech plněny prostřednictvím obchodování s emisními úsporami nejasného původu v realizovaných mimo území České republiky „papírového“ řešení, což může vytvářet rozdíly v nákladové struktuře jednotlivých dodavatelů. Stabilní a transparentní systém fyzického přimíchávání biokomponentů by tak mohl přispět k větší rovnováze na trhu a současně posílit konkurenceschopnost domácích rafinérských kapacit v regionálním kontextu.

Jednotným nastavením povinného přimíchávání zároveň dojde ke stabilizaci trhu a nastavení férových podmínek napříč dodavateli paliv a též k podpoře domácí výroby.

Návrh je v plném souladu s evropským právem a přispívá k harmonizaci českého práva vůči okolním státům.

Tato připomínka je zásadní.

13. K § 20a odst. 3 – Zohlednění biopaliv v rámci plnění povinnosti snížení emisí skleníkových plynů

Požadujeme hodnotu pro možnost zohlednění vyspělých biopaliv stanovit ve výši 3,4 %:

„(3) Do plnění povinnosti uvedené v § 20 odst. 1 lze zohlednit vyspělá biopaliva, a to až do výše ~~1,7~~**3,4** % podílu energie obsažené v dodaných vybraných pohonných hmotách.“.

Odůvodnění:

Navýšení limitu pro vyspělá biopaliva IX.B usnadní a zlevní plnění požadavků RED III v dopravě, a to navíc pomocí odpadních materiálů.

Přínosy:

1. Distributorům paliv navýšení limitu pro vyspělá biopaliva IX.B výrazně zvýší možnosti pro plnění klimatických požadavků RED III, které v horizontu 2030 více než zdvojnásobují potřebu obnovitelných zdrojů v dopravě a otevře prostor volné konkurenci mezi jednotlivými typy

obnovitelných zdrojů. Navýšení maximálního limitu neznamena povinnost vyspělá biopaliva z IX.B surovin využívat.

2. Úspora nákladů na plnění klimatických požadavků nespočívá jen v rozšíření možností, jak klimatické požadavky plnit a ve zvýšení konkurence mezi jednotlivými typy obnovitelných zdrojů, ale i v dodatečné úspoře nákladů na ETS2 povolenky.
3. Vlivem omezení na straně ostatních primárních zdrojů úspory CO₂ v dopravě (již téměř plně vyčerpaný potenciál biopaliv z potravinářských a krmných plodin, riziko nedostupnosti odpadních materiálů IX.A ve více než 4-násobné potřebě oproti současnosti a pomalý náběh elektromobility v ČR) má navýšení limitu vyspělých biopaliv IX.B pro ČR v horizontu 2030 rovněž rozměr pojistky v její schopnosti RED III požadavky pro dopravu vůbec plnit.
4. Navýšení limitu pro vyspělá biopaliva IX.B umožní reálné využití maximálního prostoru ve výši 1,7 % energetického podílu, který vyspělým biopalivům ze surovin IX.B vymezuje RED (příspěvek vyspělých biopaliv IX.B pro dopravu je započítáván do výše 1,7 % podílu na energii spotřebované v dopravě, pokud vyšší limit není schválený ze strany EK).
5. Zvýšení limitu vyspělých biopaliv IX.B je rovněž přirozenou reakcí na rozšíření množiny surovin IX.B tak, aby nedošlo naopak k vyššímu omezení jednotlivých typů IX.B materiálů samostatně. Navýšení limitu vyspělých biopaliv IX.B zároveň zajistí vyšší míru využití zemědělských plodin, které byly do IX.B surovin doplněny.
6. Navýšení limitu vyspělých biopaliv IX.B podpoří využití domácí produkce biopaliv ze surovin IX.B, jejíž současná kapacita odpovídá zhruba 2 % podílu na celkové energii spotřebované v dopravě a je tak schopna zajistit zhruba 14 % z celkového klimatického požadavku RED III pro dopravu v ČR v roce 2030.

Tato připomínka je zásadní.

14. K § 30 odst. 1 písm. d) – Zpřístupňování informací

Nově doplněná slova „a zvláštních podmínek provozu zahrnutých v informačních seznamech zpracovaných dle § 10 odst. 5“ navrhuje nahradit „**a zvláštních podmínek provozu zahrnutých v informačních seznamech zpracovaných dle § 10 odst. 7**“.

Odůvodnění:

Uvedení odkazu na § 10 odst. 5 nedává smysl. Pravděpodobně by měl být uveden odkaz na § 10 odst. 7.

Tato připomínka je zásadní.

15. K § 41 Přechodná ustanovení k posouzení souladu dle čl. 15a IED 2.0

Požadujeme doplnit nové přechodné ustanovení následujícího znění:

„(X) Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším postupuje v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie^{xx)}, nejpozději od 1.9. 2036 nebo pokud nastane jedna z následujících podmínek:

a) dojde k podstatné změně zařízení dle Zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění²⁸⁾, nebo

b) dojde k vydání Závěrů o BAT pro hlavní činnost dle Přílohy č. 1 Zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění²⁸⁾, v tomto případě provozovatel postupuje v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie do 4 let od vydání těchto Závěrů o BAT.

^{xx)} **Nařízení Komise (EU), kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/ES o průmyslových emisích, v platném znění, pokud jde o posouzení souladu.“.**

Odůvodnění:

Požadujeme do návrhu novely zákona zohlednit přechodná ustanovení ze směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích (v platném znění, tzv. IED 2.0) týkající se aplikace čl. 15a IED 2.0 Posouzení souladu. Evropská komise by měla vydat do 1.9.2026 prováděcí akt upravující postup při validacích naměřených hodnot v rámci kontinuálního měření emisí.

Dle přechodných ustanovení IED 2.0 (ve Směrnici 2024/1785 čl. 3 Přechodná ustanovení) by měl být upravený postup aplikován až při tzv. „podstatné změně“ zařízení, do 4 let od vydání Závěrů o BAT pro hlavní činnost anebo od 1.9. 2036, podle toho, co nastane dříve.

Bez těchto přechodných ustanovení bude prováděcí akt platit ihned bez možnosti pro daná zařízení se požadavkům přizpůsobit, což je z našeho pohledu neakceptovatelné.

Tato připomínka je zásadní.

16. K Příloze č. 1 k zákona

V tabulce uvádějící imisní limity pro ochranu zdraví lidí požadujeme v případě imisního limitu oxidu uhelnatého s dobou průměrování 24 h nahradit chybně uvedenou jednotku „ $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ “ odpovídající jednotkou „ $\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$ “.

Odůvodnění:

Revidovaná směrnice o kvalitě ovzduší uvádí imisní limit oxidu uhelnatého s dobou průměrování 24h na úrovni 4 mg/m³.

Tato připomínka je zásadní.

17. K Příloze č. 2 - kódy 1.1, 1.2 a 1.3

U kódů 1.1 “Spalování paliv v kotlích o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 5 MW”, 1.2 “Spalování paliv v pístových spalovacích motorech o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 5 MW” a 1.3 “Spalování paliv v plynových turbínách o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 5 MW” navrhujeme ve sloupci “B”, který vyznačuje případy, ve kterých jsou vyžadována “kompenzační opatření”, doplnit k uvedenému křížku “odkaz s jednou hvězdičkou”. Tím by se toto nevztahovalo na spalování zemního plynu.

Odůvodnění:

U výše uvedených stacionárních zdrojů navrhujeme, aby se kompenzační opatření nevztahovala na případy spalování zemního plynu stejně jako tomu je v případě kódu 1.1 “Spalování paliv v kotlích o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 0,3 MW do 5 MW včetně” nebo 1.4 “Spalování paliv ve spalovacích stacionárních zdrojích o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 5 MW, které nejsou uvedeny pod jiným kódem”, a to z následujících důvodů:

- Spalování zemního plynu nese riziko pouze z pohledu oxidů dusíku. Emise ostatních látek, pro které jsou stanovené roční imisní limity s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedené v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 Zákona, jsou při spalování zemního plynu velmi nízké a jejich příspěvek bude mít zanedbatelný vliv.
- Specifický emisní limit oxidů dusíku pro spalovací stacionární zdroje spalující zemní plyn je oproti kapalným nebo tuhým palivům významně nižší. Stacionární zdroj spalující plynné palivo má tak nejnižší dopad na imisní situaci z pohledu ročních průměrných hodnot.
- Měření emisí ze spalování paliv v kotlích o celkovém tepelném příkonu větším než 5 MW je povinné 1x ročně. Tedy existuje kontrola skutečné úrovně znečišťování a plnění specifických emisních limitů.
- Tabulka není pro zdroje využívající zemní plyn konzistentní. Není důvod pro některé kódy neumožnit výjimky. Tok znečišťujících látek vznikajících při spalování zemního plynu bude při stejném příkonu podobný.
- Výjimka pro spalování zemního plynu v kotlích o celkovém jmenovitém tepelném příkonu více než 5 MW sníží administrativní zátěž pro zdroje, které oproti jiným zdrojům mají nejmenší dopad na zvyšování ročních průměrných imisí.
- Ze směrnice EU 2015/2093 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zdrojů ani ze směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích a emisích z chovu hospodářských zvířat nevyplývá to, aby ve výše uvedených případech byla uplatňována kompenzační opatření.

Tato připomínka je zásadní.

18. K důvodové zprávě

Žádáme doplnění části H Důvodové zprávy o zhodnocení, resp. spíše vyčíslení, dopadů na hospodářství a konkurenceschopnost ČR v důsledku zavedení nových povinností provozovatelů.

Odůvodnění:

Je předkládán další legislativní předpis, kde není řádně zhodnocen vliv na hospodářství a konkurenceschopnost ČR. Přestože jde o implementaci směrnice, je potřeba zhodnotit dopady na hospodářství.

Tato připomínka je zásadní.